

№ 112 (8220). ☆ 1997 жыл алтыншы 9 күнэ, Ылпизэр ☆ Сманата — 1084 солжубай.

ТӨРӨӨБҮТ ТҮӨЛБЭБИТ ТУҢА ДИЭН

ДЬОКУУСКАЙ. Республика дьылабыай дьыно, бизнесменнэрэ «Россия предпринимательствотын көмүс киникитигэр» киирэр кыахтаахтар. Бу «XX эк. Элита бизнеса» серия иһинэн 3 томнаах тааарыаны АСМО-ПРЕСС журналистар коруоттар кин ардыларынааҕы ассоциациялара уонна «Эк-клюдия-ПРЕСС» издательский дьыа бөлөмүһүллэр. Бэлэр сыл I кварталыгар баччаоттанн тахсыахтаах. Көмүс киникитэрэ республикаҕа туспа блок ана-ылаҕа.

БҮТТҮҮН ҮӨРЭХТЭЭНИН ТҮӨРТ ТҮҮМЭБЭР

(Салгынта. Нинин хайнат 106—108 №-гэр кер).

Наар политической үөрэхтээний, лекционной үлэ-
ни тархины, пропагандистары, лектордары аналдаах.
литератураны, дааннайдарынан хааччылгы, үлэ-
лэрин онытын суруйан тарбатын, үрүдүү органдар
дьябалларын толорторууга илин-атах буолан сүү-
рүү олох бэйэтэ туруорар боппуруостарын быһаар-
ы үөрэмийт ийини астыннарбатаа. Онон «учуу-
тал үлэтигэр төннөрүт» диян райком бастакы се-
кретара Степан Николаевич Ноговицын «кулга-
бын бысыта». 1958 снл от ийин бүтүүтэ босхо-
дурун босхоллообуттара да, салгыт тугу үлэ-
лирин бастакы секретарь быһаарбатаа.

—Сылан директора Иннокентий Касьянович
Местников быһыл Алабарт көһөрөгө көрдөспүтэ.
Билигин собуруу күүлэйдн сылдаар. Оскуолаба
оромтон олох бара илик. Онон Сылангэр төнүн.—
дизбиттара районолар.

Оскуолатын хол курдук бэлэмнээн, үөрэх ды-
лын сабалаан блордогуна. Иннокентий Касьянови-
на бурдатыс гына түспүтэ.

—Суохпар кирэбилэбэр чөкөс-гыммыт туох
даттаах кийиниий? Хантай көэлэниийда, оно ба-
ра тур!

—Районо бирикээһинэн көэлтм. Ону уларытар
биринээһин адаллаххына барыам даһаны.

Алгыах хомон бараан кийитэ райком бастакы се-
ретарын дьябалынан районо бирикээһин таһаарта-
ран кэлбитэ. Николай Саввич Степан Николаевич-
ка киира сыдыбыта да: «Райкомтан уурайаргар
ханна үлэниэхтээххин толкуйдаабыт буолуохтаах-
хын. Бэйэн булан үлэдээ»,—дизн харданы исти-
битэ. Көрүдүөргө көрсө түһэн ону истэн, хата,
культура оройуоннаады отделин сөбүдэссээт
Алексей Алексеевич Шадрин үөрө түспүтэ: «Му-
зыкалынай оскуолаба наар нуучча кыргыттары, са-
на кэллн дьон, мустаннар сатаан тарыммакка оло-
роллор. Оноо директордаа»,—дизн буолбута.

Оголор үөрэннэлэрин бэрээдэгин туһунан уоп-
сай үөрэх оскуолаларын салалталарын, учуутал-
ларын кытары нэхсигиттэн ураты, үөрэх ис хоһоо-
нутар, үөрэтин ньымаларыгар ороһор кыага суо-
ба, завхоз эрэ курдукта санаата түһөн олордогуна,
биир алтыннытаады сарсыарда районо сөбүдэссээт
Василий Егорович Шестаков киирэн кэлбитэ.
Николай издэс биэрбитэ.

—Николай Саввич, кыһырыма добоор, мнэхэ.
Хата, Мугудай орто оскуолатыгар директордырга
сөбүлэс. Бу сырыыга илэрибей сөбүдэтин ытан
кэллим.

Кадрдары итинниин дьарыктанар партия райко-
мун «үтүгүтүнн» Николай Саввич халтайга сүтэр-
бит сэттэ сыла ити курдук түмүктэммитэ.

Дойду партия XXI съёбигэр бэлэмнэни дүб-
дүргэнгэр олороро, Съезд Директиваларын быра-
йаагар оскуола нитэр-үөрэтэр үлэтин олоһун кыта-
ры сибээстээһин соруга бэлэстэммит этэ. Николай
Саввич өссө Сыланга директорды сыдыан төбө-
түн үлэти сымат боппуруоһа. Киии санаатыгар, бу
соругу толорууга суос-совохо баһаан колхоз бу-
дуохтаада. МТС-гар аһылланнар, «Ботуот Знага»
орденнаах Иван Ильич Сивцев салайар Калинин
аатынан колхоза балачча техникаламмыт, произ-
водствоны механизациялааһыга кизиник турунан
эрэр, специалисттарынан хааччылдыбыт көмө этэ.

Бастаан илэниэр түмүктэрин дьууллэһэр ледсо-
векка колхоз салайааччыларын, специалистарын
ыһыртан ити санаатын тэнтэн данылаат өнөрбү-
та. Ол кизитээһиннээх былаан этэ. Учууталлар сал-
дыбыттара, «оголор үөрэхтэрин үтүгүтүнн», «ти-
ринибит тэстэринэн үлэтин сылдар дьон, бийиги,
прдэиниинибит» диян тыллар ийилдибиттэ. Дьол-
го, саһардыы таркыллыбит орто оскуола учууталла-
рын үтүсүлэрэ үрдүк үөрэхтээх, өрө аспыт курдук
эрчимнээх, саһаны, кизилдээдэ олохтуурга баба-
лаах эдэр дьон этилэр. Кырдыаастар ортолоругар
Яков Гаврильевич Павлов, Роман Михайлович Сте-
панов, Гаврил Николаевич Симцев, Татьяна Петров-
на Эверстова, Николай Михайлович Дьяковна кур-
дук кизилдээдэ өйүүр дьоннор элбэх этилэр. Онуо-
хэ эбн колхоз салайааччылары, специалистара нөх-
мө эписибиттэро. Колхоз тулааһа кулунчутул кы-
тары өлөр аһаанга ылыллыбыт 33 кыраһын шиф-
таһан 2 кыраһын уратыларын төлөбүтүү, колхоз-
тан 1,5 гектардаах сир быстаран, теплица, парник
туттаран килин хас да сыл собурунчу республика-
ба бастаабыт. Бүтүн Союзтаады быыстапкада кыт-
гыбыт пришкольной участкага, үөрэнээччи Андрей
Гоголев өнөрбүт инкубаторыттан сэдэнтээн 500 куу-
русалаах көтөр ферматын, 25 туотуһаа уот би-
рер оскуола электростанциятын, токарнай уюна
слесарнай станоктардаах, майынан уһанар сым-
аһаах мастарыскаһыа, электростанциянан уюна ити-
тээх мастарыскаһыа, электростанциянан уюна ити-
тээх үлэлиир массыналардаах нистэнэр сыады тэ-

рейтэлээһин, колхоз саһалын ферматын шифтэрин
тустарынан тыллар-ван бастаан бу муннаахха ийил-
диситтэра.

Оголор барыларыгар наадыһалларын көрдөөн сүү-
рүүкөтүү, кизээтинин, сүксэн-котохон тасчыны,
быллан-турар, директорга сүктэриллибитэ, Кырдык
Иван Ильич кыага баарынан көмөлөспүтэ.

Онулар ферма үлэтин хото сатыар буолбуттарын
кизнэ оголору кытары кылааһынан тутуспутунан
икки сыла дуоһаардаһан Дьыбынтааха толору ме-
ханизациялаах ферма тарынан үлэтин хаалалларын
туһунан кизээһинтэро. Бастаан утаа, кырдык, «көр-
һаны, бийигини удьуордаан туран хотоһио ужса
чыһаары гыжыттар дин, тохтуохтара аз», «ол ик-
ки сыла оголорбүт үөрэхтэрин умнап, үөрэхтөн
олох да матар иилээр» дээр сагалар ийиллибиттэ-
ро. Ол гынан бараан дьон сыһыан толкуйдаахта-
рына, колхозка илин үлэтин чаччэтингэ бастакы хар-
дындар, өнөрбүлүбүттара, колхоз дохуота үрдээн
иһэрэ дууһаларын түгүдэр колхоз ийини кизкили-
гар эрэнн үөскэллэп эбит этэ. Сэрини, сүт иккинир-
дэринтэн илистибит эт-хаан оро үлэниг буола ох-
соруун эрэнитэ эмнэ баара. Мунаахсыһыларын
колхозка үлэтин хаалааччылар усулуобуйаларын тэ-
райфэргэ, үрдүк үөрэхкэ киириндэригэр көмөлөһө-
гө, эрэннэригэ, оскуолаба кизилэри үрдүк үөрэх-
кэ киирөгө бэлэмнээр бөлөх таркыллытэ буматын-
салахтын үрөбитэ. Бэйэлэрэ үрдүк үөрэх аһаан
тэйдэх булларыахтарын, хайдах аһаан-таһастаан
үөрэттэриахтарын билдөттэро. Оттон оголору роман-
тына минааттыра.

Ахсыһы 20 күнүгэр кылаас салайааччыта Идея
Николаевна Винокурова онустары муннаан маннын
суругу ылынарбыта:

«Билэти 1959 снл от ийин 1 күнүттөн икки сыл
болдохтоон Калинин аатынан колхоз Дьыбынтаа-
хы механизированнай ферматыгар бары бииргэ
тутуспутунан үлэтин таһаарга эбээтээһинтэро ылым,
чыбыт. Бийигиттэн аһыспыт маньяксытынан, түөр-
лүт кырай көрөөтүтүнн, үспүт машиниһынан, ик-
кит арыһыһынан, биирбит учуотчутунан, үспүт
остуорайынан, иккибит сүөһү аһаааччынан үлэ-
лиэхпит. Саха сирин бары орто оскуоланы бүтэрээч-
чилэрэ, норуот хаһаайыстыбатын сэттэ сылаах
былаанын олоххо килтэрэр үлэһэ ыһтар ийин би-
йиги ити инициативабытын өйөөлүгүт онус кылаа-
һы сүһийилээхтик бүтэрэн производствода таһаар-
га быһаарынаргытыгар ыһыртатыт. Бу ыһырым
республика, оройуон хаһыаттарыгар бэрээттэмнэ

Оголор тылларын кизээһинтэ толорбуттара. Ку-
лун тутар биир тыаллаах-куустаах күнүгэр Нико-
лай Саввичка, Иван Ильичка, зоотехник Мария
Ильиничнаа армаллатан хотоһио партия обкомун
секретара Сергей Яковлевич Завьялов киирэн кэл-
битэ. Электростанция чыбылыгар манан каллааттаах
дьон туртаниһа сыдыалларын көрөт дьыбэлэмнэ-
тэ: «Туох албын дьонугутуй? Хотонно адаллыбыт
днөн бараан балыһаагытын көрдөрбүт дуу тутуй?»
Оттон оголор батыһыннара сыдыан хотоннорун
механизацията хайдах үлэлирин көрдөрбүттэрин,
кизнэ Николай Саввичка сибик гыммыта: «Дынг-
лээх алаас сибикилэрин үүннөрбөнөт. Опыккытын
хайаан да республика үрдүнэн тэнитэрэ кыһаныах-
ныт».

Оттон ыла республика үрдүнэн 26 сыл устат
дуораһыйбыт «оскуола—производство—үрдүк
үөрэх» диян девиза саха ыччата үрдүк үөрэхтэни-
тин хаарчахтаабыта диян дойбоһу бийигин үгүстүк
истэбит. Оттон бу оголор бары кизнэга үрдүк үөрэх-
тэммиттэро: элбэх сыл бөдөт соххотары салайбыт
Н. А. Федоров, В. А. Пермяков, учуонай-зоотех-
ник А. Х. Матвеева, инженер-механиктар Н. А.
Толстоухов, С. С. Бахчанен, мелноратор Д. И.
Сивцев, авиатор, килин партиянай үлэниг А. А.
Пинигин, «Якутсеверэлектросети» кылааһынай ме-
ханизациян учуонук үлэлибит Н. П. Прокопьев,
горник Е. С. Протодаконов, учууталлар М. Е. До-
гонова, Ф. Ф. Смирников, П. Е. Толстоухов, Я. И.
Максимов уо. д. а.

Сэттэ кылаастаах оскуолалар аһыс кылаастаах-
тарга кубулулуллубуттара, онон килин үөрэхтэһин
үтүс сүһүөгэ сабаламмыта. Оскуолалар материаль-
най баһалара тупсан турара, үрдүк үөрэхтээх учуу-
таллар элбээбиттэро. Оттон үөрээдэ билин 30-с, 40-с
сыллартан тупсубатаа. Холобур, 1958—1959 сс.
үөрэх дымыгар оройуонга саамай бөдөт Чурапчы
орто оскуолатыгар кылаастарын үөрэнээччилэр 72
чырыһааннара бүтэрибиттэро, илэһэрдэро иккис сыл
хаалларылыбыттара. Мугудайга даһаны дьыла
онтон ордута суога, онус кылаас 23 оротуттан 5-һэ
күһүгүтү эжаменнааммыта. Ити ийин Николай Са-
вич салайар педагогическай коллективыгар «Үөр-
тин хаачыстыбатын тупсаран оро кылааска иккис
сыл хааларын мугутуурдук аччатарга» эбээтээһин-
тэро ылынарбыта. Бэрт үтүс дьябаллар бэлэһэ-
кан олоххо киллэриллибиттэро. Туох ханык ийин-

из, оро үөрээдэ ылымтыатыгар төрттү ууруохтаах на-
чаччынай ийиллэһэр орто эрэ үөрэхтээх буруйда-
рыгар наар намтатылла көрүлүбүт учууталларын
үлэлэригэр болгомото күүһүрдүлүбүт, кизилэр ме-
дизическай холбоһуктарыгар предметчик учууталлар
сыһыарыллыбыттара. Көрдөрөн, туттаран-хаптаран
үөрэтэр пособиелары көдүүстээхтик туттууга, ба-
ла оноруутугар үөрэхтэһин таркыллытэ. Бэйэлэрэ
огорбугтарынан автордар методическай холбоһукта-
рыгар «көмүсөһэллэрэ». Оголор нууччалык киз-
сэтэр дьыбурдарын сайыаннаар сыалтан «Нуучча
тылын күһэрэ» бытыллар буолбуттара, учуутал
Ольга Николаевна Синорская биирдии оһону кыта-
ры үгүстүн үлэлэри биир харчы эбн ханыаһы
эрибиккэ уруогун кылааһы аһардаан икки хос
мытар буолбута.

Үөрээдэ билин төстү үрдээбитэ. Атын оскуола-
лартан делегациялар кизитэһин буолбуттара, рес-
публикнатаады семинардар Мугудайга ытыллылаа-
ра. Мугудайдар бу бачымынара эмнэ республика
үрдүнэн дуораһыйбыта.

Дынгэр, райком Николай Саввич орто оскуола-
га саһардыы кубулулуллубут соботох үөрэнэр эрэ
коруустаах Мугудай оскуолатын директорынан ба-
ла үөскэтэрэр эрэ сыаллаах ыһыта. Билигин он-
туалара улахан спортивной саалалаах, мастарыс-
кайаадаах, интернат дьылаах, гаражтаах, электро-
станциялаах, бастыг пришкольной участкаах, кө-
төр уюна кролик нитэр фермалардаах, учууталлар
«ороллоругар үөспэй дьылаардаах сипит-хонпуг
бөһалаах оскуола буолбута. Онон райком бастакы
секретарын дьябалынан районо сөбүдэссээт Га-
врил Гаврильевич Кардашевский 1960 снл атырдьах
ыйын 24 күнүгэр Николай Саввич сөптөөх үөрэ-
тэ суоһунан директор дуоһунаһыттан босхолоон V
— VII кылаастарга математика уюна биология
учууталынан хаалларар туһунан бирикээс таһаар-
быта. Оттон ити килин оскуола үөрэтэр-нитэр үлэ-
тин сана үрдүк көрдүсүтэ ыһынарбыт икки бөдөн
саччымыгар «адаларын» быһымытынан республика
үрдүнэн аатыра-суолура сылдыар көмө этэ.

х х х

1963 снл эмнэ атырдьах ыйыгар производствен-
най управлениелар диян таркылланнар, райкомнар
суох өнөрбүлүннэр онно секретарынан үлэтин оло-
рон районога сөбүдэссээһинэн кэлбит Василий Его-
рович Дьячковский Николай Саввичы ыһыртаран
ыһыта.

—Добоор дн төрөөбүт сиргэр Хатылыга кэлэн
директордаа эрэ, Былырыын сэттиннэгэ сэттэ кы-
лаастаах оскуоланы аһаммыт, кизрин бэрт тизтэ-
лиинэн сүүмэрдээһинит. Быһыл днэ иккэйэн көр-
дөхпүтүнэ баһанар.

Эмнэ база үөскэттэрэр албастара буоллаба дин
санаабыта да, төрөөбүт сиригэр, бэйэтин дьонун-
сэргэтин ортотугар үлэлиир баһаттан үөрүүнэн со-
бүлэспитэ.

Оскуолата, кырдык, кыраһый үөрэнэр эрэ
дылаада. Үлэтин сана килэр учууталларга оло-
рон мунуун-ханык көрдөөһүннэг сабалаабыта. Оро-
йуон аһарын хаһар Партия XXII съёһин аатынан
колхозка председателинэн Иван Ильич кэлэн үлэ-
лин олороро, кизнээх тийибитэ.

—Оскуолаба 30 ыһаастаах интернаты, ол киз-
интэн спортивной саала тутуохтаахпыт. Петр Ро-
манович Кугдаров диян мастардаахпыт. Бырайы-
гын, үлэ таркыһинин кизинтэн билсээр, көрө-истэ
ыйа-көрдө сылдаар. Оттон учууталларга дьнэ тут-
тарыыга кырдыаастары тутус, туох да эгилтэ-
бугулуута суох дьон,—дизбитэ Иван Ильич.

Сэттэ кылаастаах оскуола нитэр-үөрэтэр үлэтин
олоһу кытары сибээстээһингэ Мугудайдаады опы-
та дьүөрэлээһини өйөөбүтэ. Онон колхоз тутаач-
чылары, өбөннөттөрү кытары кизээтинин быы-
һагар оголору ыһыртан комсомольскай, пионер-
скай рейдэлэри биирдии ыалларынан сырытыһнар-
быта, Олор оһону ийингэ, бары өртүнэн сайына-
рыыга, олорор, үөрэнэр усулуобуйаны таркыһытэ
элбэх итаһас-быһаһас баарын арыйдыттара. Бала-
дан ыһыт ортотугар Николай Саввич төрөппүттэр
мунууахтарын ыһыртан ити итаһастэри туоратыыга
иһилинэ. Сөбүдэтин быыбардыр уокуруктарынан
куоталаһы тэрииргэ сүбэлээбитэ. Усулуобуйаба
ыйга биирдэ үлэлиир төрөппүттэр университеттэ-
рин занятиеларыгар сылдым, оголор коммуниз-
м тутааччы сизрин-майгытын кодексин, «Үөрэ-
нээччилэр тутти сылдымаларын быраабылаарын»
көрдөбүлэрин тутуһуула, үлэ дьыбурдарын ба-
һылаһынара, үөрэххэ наадалаахтынан хаач-
чылыылаа, дьнэ-кэргэн олоһун культуурата, ус-
уран самодельнайы, өнөрбугтар быыстапала-
рын көрүүтэ, спортивной күрөхтэһинлэргэ кыттыы,
д. а. а. киллэриллиэхтээхтэро.

Н. ОКОЕВ.

(Бүтүүтэ бэрээттэмнэ).

СУРУЛЛУВУККА ЭРГИЛЛЭН

СЭМЭЛИЛЛЭР.
КӨННӨРҮНҮӨБҮН!

«Сага олох» хаймагса соторутаарыта, атырдаах тайын 9 күнүгэр, филолог, лозе Дмитрий Диринский «Кырдыаастар поэзиялара Сайдын дуу, кэхтин дуу?» дэон төбөлөөх ыстатыйата бөчээттээминтэ. Он-до киин редакция соруудаарыан хаймагса кырдыт сорох хобооннору ырыныта, байтнн санааларын сунтэ.

Дмитрий Дмитриевичте редакция көрдөбүүтүн алаанан, ону квантнн, диригннн олуктаан төлөрбү-түн киин махтанабыт.

Иин ыстатыйалар автор, хобоону суруйар до-ну уонна редакцияны көбөн-отон, сирей-харах ан-чыа буолуолаа. хобоон сурулуутугар көрдөнүлөр ирдэбиллэри билэр, тутулар маадатын саамай сөп-төөхтүк сикатар. Онон киин литератураны көмүс-күүр дьонуннаах боннургооу көтөдөр.

Кырдыта да, билиги автордарыт хобоон айыл-лар быраабылаларын билбэтэр, үөрөннөтөр, туту-стыхтарын бабарыттарын уруучунаа ылынар. Да күлүлүөтүү моһуоннаан тардан, бөрөөн кэбибэл-лэр, биер тылаа хос-хос, үрүт үөнэ (тавтология) кил-лэр-лэр, ол эбөгөр, лабанхалылар, рифманы тутуспаттар, сонууну эппэтэр, уобарастааһын суох, поэзия эгнн албэх инэрэтэр средствэлэрин (эпи-тет, о. д. а.) туттубаттар.

Итинни хобооннор дэлэйинэр, хобоон суолтата, ыларытытара түстэ, дьон хобоонтон тэйдэ, аахпат, хобоон киингэлэрин кыра да сынаада атыыласпат буолла. Ол да ийин мадательстволар автордартан хобоон киингэлэрин бөчээттирэрэ ылары ыарыр-датылар. Көрөрбүт курдук, хайлахтаах охсуу тахсан арарай?

Рескүб икэ. Суруйааччыларын сөзүлэрин мун-пактарыгар улуустар хаймактара көрдөбүлгө эл-пистмөбөт хобооннору койуутук таһааралларын ту-кунан субу-субу улахан кириитикэлэр буолалларын мааны көмөрөрү ирдэир үгүс көмөстүн тахсарын ил-тибит.

Үөнэ ахтыллыбыт ыстатыйанан сибээстээн «Сага олох» хаймаг редакцията аны үлэтнн мааным тэ-ымдээннэ сатанмыбы.

Автордарыт, идэтибит посттар (профессионал-лар) а буолбатахтарын ийин, нэм да быраабылала-ры (ордук рифманы) тутуһан суруйбут хобооннору киллэрэллэрэ наада. Бу боннургооска хас оскула айы баар хобоон суруллар теориятын үөрөппит сөдэ тылын, литературатын учууталларын көмөлө-лүшүрөөххэ, киингэртэ көрдөрөн баран хаймакка ылар үлэин олохтооһа.

Хаймаг тоһо да дьон самодельностарын, но-руот айымагытын көбүлээччи, сайыннарааччы буол-лэр дараан, саарбах суолунун салгыы бара туруу тектуура сөп.

Роман ДАНИЛОВ.

ОРЕНБУРГСКИЕ ПУХОВЫЕ ПЛАТКИ
И ПАУТИНКИ — ПОЧТОЙ

Платки оренбургские пуховые. Размеры от 1х1 м до 1,35х1,35 м. Стоимость от 220 тыс. до 420 тыс. рублей (только серых и темных тонов).

Паутинки пуховые серые и белые. Размеры от 1х1 м до 1,35х1,35 м. Стоимость от 100 тыс. до 200 тыс. рублей.

Купите платок, связанный вручную руками Оренбургской кизазницы. Он порадует Вас своей красотой, удивит нежным прикосновением и согреть и нежность.

Все изделия великолепной ручной работы из натурального козьего пуха. В письме-заказе не забудьте указать ориентировочную стоимость и размер.

Заказы на переписку наложенным платежом направляйте по адресу: 460036, г. Оренбург-36, фир-ма «Метелица», а/я 150.

Фирма «Метелица».

АТЫЛЫНЫБЫТ

ЗИЛ-131 (сүүрү сымдыр) автомашинаны. Пла-теальной ыскантарты—2 мол. толк. Тел. 21-384.

х х х

1987 сылаады УАЗ-469 автомашинаны. Сыана-та—көмөстүннөн, 21-440 тел. билсирентигэр.

Редактор Г. Г. ПОПОВ.

НАШ АДРЕС: 678700, с. Чурапча, ул. Карта-Миркса, 26 «а». ТЕЛЕФОНЫ: редактор—21-332, отделы—21-365, общий—21-505.

Чурапчинская улусная типография. Национальной издательско-полиграфической компании «Сахаполиграфиздат»

ЗАКАЗ № 112.

с. Чурапча, ул. Карта Миркса 26 «а».

Подписано в печать 08.10.97 г.

Тираж 1790.

ЭБЭРДЭЛИИБИТ!

Улаханньык убаастыыр киинининин, сайаспы-тын, Болтоно киинининин олохтооһун Наталья Сте-пановна СЛЕПЦОВАНЫ төрөөбүт күнүгүнэн мин-рахтик эбэрдэлиибит.

Талын илбикт илбиктэр бөрүннүнүнүн, бөрү дьы-лаада дьонуннаахтык быһаарсарын, үтүө суобастаах үлэс эбэрдэхтик сыаналаммытыттан үөрөбүт. И-ниининин даһаны күчүлүүрү күнүгэртэ-бүгүртэ эрэй-дэни, үөрүүлүүх түгүнүгэртэ тэһиэ долгуйуу, эй-бэс майгы, атас, доҕор, аймах-билэ дьоннорго сы-лаас сайыан, сырдык-сымаадаас мичээр эйгинининин мэлдэн эбэрдэтин. Олох араас ыраахаттара аһити дьыа көртөттөрү тумна көттүн кыһалдааны көрдө-бөтүн.

Чурапчыттан Ермолаевтар, Кириллиннар,
Максимова, Макаровтар, Поскачиннар,
Слепцовтар, Сидцевтар.

ЧУОЛКАЙДААБЫН

Хаймаг балаһан ийин 30 күнүгэртэ №-гэр «Стае Захаровы чыстэһин» дэон төбөлөөх матырыяа-ла «Улуус дьаһалтатын баһылыгын солбуулааччы Е. Н. Ермолаева эбэрдэ суруту ааһан ийитиннэрдэ уонна Стае Захаровка...» дэнтэн салгыы улуус дьаһалтатын, Чурапчыга, Дьонуускайга олорор биер дойдулаахтарбыт С. С. Алексеев, Н. К. Ма-каров, Р. Е. Макаров, Н. М. Андросов, Е. Н. Пер-мяков, Е. Макаров, С. Н. Архипов ааттарыттан УАЗ автомашинна күлүүһүн туттарда» дэон аарыл-лаахтаах.

х х х

Хаймаг алтынны 4 күнүгэртэ 109—110 №№-гэр 6-с страницада «Үөрэх үлэһиттэрин күбүнүсү сүбэ мунньахтарыттан» дэон төбөлөөх матырыяа-ла бастааы колонкада «Кожурова Мария Гаврилье-на—Мындааайы уһууаана...» дэон «Кожурова Михаил Гаврильевич—Амма орто оскулатын ди-ректора...» дэон көннөрөн аарыллаахтаах.

Кырачаан аарыааччыбыт! Эи илалээх аһит, эбон, эһэн «Чуораанчык» дэон бөртөөхэй ойуулаах-мандардаах, онноох сурунаал-га эйнаах эре аһаан суруттарбыта буолуо дэон эрэ-нэбит. Оттон суруттара илик буоллахтарына, тэ-тэт. Сотору суруттуу бүтүөбүт. Сурунаал сыл аһа-рытар ийиктэ тахсар. Ии ий аһы тахсарын саа-а көмөһүннөн бөдөһүтүлээн онгоһуллубут таһаарын буолар. Сыл аһарыгар суруттарыы сыаната 50 тыһ. 400 сол.

Бары үтүөнү кытта эи «Чуораанчык».

Болугур нэһилиннин олохтооһо, эртнн ве-терана

МИХАЙЛОВА Наталья Семеновна ыраахан ырыыттан өлбүтүннэ дириг күтүр-баннарын тирдэллэр:

—Олоругар, чутас дьонноругар, аймах-тарыгар улуустаагы потребсоюз бырабыллан-ната, профкома.

—Эмнэ киинлэргэ Чурапчыттан, аймахтара Платоновтар, Артемьевтар, Бөрөттэн Мелалов-тар.

ПОПОВ МИХАИЛ КСЕНОФОНТОВИЧ

Бу дээд алтынны ий 4 күнүгэр улуус ыарды-бас учууталларыттан биердэстэрэ ПОПОВ Михаил Ксенофонтович 89 сааһыгар билиги кэһээбэтигэ-тэи өлөн туораата.

Попов М. К. 1908 с. Таатта улууһун I Хайа-сыт нэһилиэгэр баһынай көргөһүгэр төрөөдүтэ. Сөттэ ылааһы үөрөнөн бүтэрээт да, 1927—1929 сс. нэһилиэгэр суруксуттабыта. 1929—1930 сс. Дьонуускай куоранна болуотунууһунаабыта, онно таһаарылаах үлэтиннэ эдэр ийин I штилетна ударнигы аатын ылбыта. сыаналаах болуотуннэ үөрөххэ күтүккэан уонна «Пятилетку—в 4 года» дэон аһаччынан наһараадаһаммыта.

1931 сылтан Белодубский, Бахсы, Төлөй, Ди-риг, Кытаанах оркуолаларыгар учууталлаабыта. 1942—1944 сс.—район инспектора. 1944—1945 сс.—Чурапчы оркуолатын завуча уонна нуучча тылыгар учуутата. 1946—1951 сс.—бу оркуола сабыадиссэһэ. 1951—1954 сс.—Алабар оркуола-тыгар нуучча тылын учуутата. 1954 сылтан Арыы-лаах оркуолатыгар үс сыл сабыадиссэһэйдээн баран 1971 с. дэон эмнэ нуучча тылын учуутата.

1970 с. Михаил Ксенофонтович пенсияга тахсы-быта уонна совхозтарга рабочайдаабыта.

М. К. Попов «Бочуот Знага» орденнэан, «1941—1945 сс. Ада дойду Улуу саринтин көмүгэр кил-бизиннээх үлэтин ийин», «Юлбонннээх үлэтин ийин», «Улэ ветерана», онтон да атын медаллары-нан, элбэх Бочуотунай грамоталарынан наһараа-далаһыта. Чурапчы улууһун бочуоттаах гражда-нина.

Улуус кырдыаас учууталларыттан биердэстэрэ Михаил Ксенофонтович сырдык кэриһиэ билиги сүрөхтүгэр, санаабытыгар өрүү сымдыаба.

Улуустаагы үөрэх управлениета,
үөрэх үлэһиттэрин профсоюзун улуустаагы
комитета.

Таһыаар ийэбит, эбэбит, үлэ, тыыл ве-терана, улуус бастааы трактористкаларыттан биердэстэрэ, Чурапчы сэлэниинин олох-тооһо

БАШАРИНА Анна Егоровна

уһун ыраахан ырыыттан өлбүтүн, диригннн күдүтүһан туран, бары аймахтарыгар, табаа-рыстарыгар, билэр дьонугар ийитиннэрибит.

Кыргыттарга, уодаттарга, күтүөттэргэ,
сэһинэргэ.

Кутурбаннарын тирдэллэр:

—Күндү саһастара Анна Егоровна өлбүтү-нн олоругар, сэһинэригэр, балтыларыгар, чутас аймахтарыгар Сылаһтан Башариннар, Макаровтар, Кытаанахтан Лазаревтар.

—Ветеран үлэһиттэра Башарина Анна Ег-оровна өлбүтүнн олоругар, аймахтарыгар. Чурапчытаагы иетуправление, иетлабато-рия коллектива.

—Кыһыһыгар Д. П. Коркин алтынн Чурап-чытаагы республиканскай спортнинай орто интернат-оскуола остуол тенниһигэр тренери-гэр Башарина Светлана Николаевнага улуус-таагы остуол тенниһин федерацията, спортот-дел, улуус тенниһистэра.

—Олоругар, күтүөттэригэр, сэһинэригэр Чурапчыттан Пелагея, Михаил, Федор, Аль-бина Старостиннар, Светлана, Василий Дьэ-люевскайдар, Болтоноһтон Анна Карпузова уон-на киин олороро, Пелагея, Иннокентий Кап-пиновтар, Одьулуунтин Константиноттар.

—Кыһыһыгар Кондратьева Мария Николае-вна улуустаагы потребсоюз бырабылланна-та, профкома.

—Уодаттарыгар Егорга, Николайга биергэ үөрэмнн табаарыктара.

Тыыл ветерана, Мугудай нэһилиннин олох-тооһо

СКРЯБИН Дмитрий Егорович

малдьан өлбүтүннэ дириг кутурбаннарын тирдэллэр:

—Олоругар, аймахтарыгар Мугудай на-һилинни дьаһалтата, Д. Д. Красильников аһынан орто оркуола, детсад, балыһа, Сын-наалаа киинн коллективтара.

Автор суругар ыһыллар

саһаа редакция «эвэһитыгар тэ-дэи» сөп түбэлэр буолбатыт

Суруга ыһыллар чакчылар к-кыдытаахтарыгар эһи-и-и-и автор «ус байыт»